

vytvára tzv. skleníkový efekt a ozónová diera. Skleníkový efekt môže v budúcnosti spôsobiť zmenu klímy, postupné ohrievanie, následkom ktorého sa roztopia ľadovce, stúpne hladina morí a zatopia sa časti kontinentov. Negatívne dôsledky ozónovej diery pociťujú ľudia už dnes. Pobyt na slnku sa stáva nebezpečným, napr. zvyšuje sa počet ochorení na rakovinu kože.

Pojmom smog pôvodne označovali zmes dymu a hmly v priemyselných mestách, dnes hovoríme aj o smogu z výfukových plynov. Smogová katastrofa v Londýne v roku 1952 si vyžiadala 4 000 obetí. Vo väčšine vyspelých štátov sa už zaviedli prísne protismogové opatrenia.

Moria a vodné toky znečistujú priemyselné odpady, hnojivá, pesticídy, komunálna odpadová voda a ropné havárie. Do riek Slovenska sa každoročne doštáva približne milión ton znečistujúcich látok. Zvlášť dôležitá je ochrana podzemných vôd. Už jeden diel ropy znečistí milión dielov vody do takej mieri, že ju už nemožno vyčistiť na pitnú vodu. Aj voda v moriach a oceánoch je stále viac znečistenejšia a zamorenejšia. Z morí sa odparuje len čistá voda, každoročne však do nich pritekajú ďalšie a ďalšie milióny ton jedovatých látok. Zločinom proti prírode je prevážanie ropy obrovskými cisternovými loďami - tankermi. Ropa z havarovaných tankerov spôsobila mnoho ekologických katastrof - uhynutie státišíkov morských vtákov a živočíchov (na moriach stroskotalo už približne 350 väčších tankerov).

Pôdu najviac ohrozujú kyslé dažde a rozsiahla chemizácia poľnohospodárstva. Rozlohu ornej pôdy znižuje stavba ciest, domov, závodov, rozširovanie miest. Na Slovensku už teraz padá na jedného obyvateľa menej ornej pôdy, ako je svetový priemer.

Ďalšie vážne ekologické problémy spôsobuje vyrubovanie tropických lesov, stavba jadrových elektrární a vodných priehrad.

Ludia už zničili 6,6 miliónov km² pralesov - 40 % všetkých tropických dažďových pralesov - čo malo za následok vyhynutie obrovského množstva druhov rastlín a živočíchov. Vyrubovanie pralesov môže spôsobiť záplavy, zníženie hladiny kyslíka vo vzduchu i zmenu podnebia na celej Zemi. Význam tropických lesov pre ľudstvo si zatial uvedomuje len veľmi málo obyvateľov našej planéty. Keď ničenie pralesov bude aj ďalej pokračovať v takomto tempе, tak o 25 až 50 rokov pralesy úplne vymiznú z povrchu Zeme. Vážnou výstrahou pre ľudstvo bol výbuch v atómovej elektrárni v Černobyli v roku 1986. Účinky rádioaktívneho žiarenia na ľudí i prírodu boli katastrofálne. V okolí Černobylu ešte aj dnes je zo 100 novorodencov 86 ťažko telesne alebo mentálne postihnutých.

Vinou človeka vyhynulo už na Zemi mnoho druhov živočíchov a úplná záhuba hrozí ďalším stovkám živočíchov. Mnohé z ekologických problémov majú celosvetový charakter, na ich skúmanie sa utvárajú medzinárodné výskumné